

uningaskala on hauki

harvinaisuus. Ne olisivat Mustosen toivesaaliita, jos niitä olisi vesistöissä.

– Olen kalastanut täällä nyt 40 vuotta, ja sinä aikana olen saanut kaksi taimenta. Kyllähän se jotenkin harvinaisuudesta kertoo, hän pohtii.

”Pyörällä on vain viiden minuutin matka tuohon joelle, siinä on kalapaikat heti vieressä.

Antti Mustonen

– Vesivoimalat tukkivat nousuäylät ja ovat tuhonneet lisääntymisalueita. Tietoisuus vaelluskalojen ahdingosta on lisääntynyt, mutta paljon on vielä tehtävää kalakantojen elvyttämisessä.

Käytännössä hauki on Antti Mustoselle houkuttavin saalis.

– Hauki, ahven ja kuha, tässä järjestyksessä, Mustonen luettelee suosikkinsa.

– Iso ahven on maukkaampi ruokakala kuin kuha. Kuhaa moni kalastaa, kun se on lisääntynyt ja se on helppo tehdä ruuaksi.

Mustonen kalastaa juuri sen verran kuin tietää syövänsä. Harvoin kalaa tulee liikaa, mutta kalaonnen ollessa kohdillaan, kalastetaan vain tarpeellinen.

Isältä pojalle

Antti Mustonen aloitti kalastamisen nelivuotiaana isän kanssa. Kalapaikat olivat tuolloin lähes samat kuin nykyäänkin.

– Ennen käytiin Kaltimon voimalaitoksen alapuolella. Silloin siellä padon lähellä annettiin pikkupoikien kalastaa, ja paikasta nousi hyvin haukea. Nykyisin patojen läheisyydessä kalastamiseen kiinnitetään oikeutetusti huomiota, sillä uhanalaisimmat kalat pyörivät juuri voimaloiden alapuolella. Esimerkiksi Kuurnan voimalan alapuolella tapahtuva salakalastus on Mustosen mielestä ehdottomasti tuomittavaa.

Ongella Mustonen muistelee käyneensä Hotisenlahdella Nesterinsaaren puolella, Kanavan talolla, kanavan varressa sekä Tervaniemessä.

– Minulla on muistikuvia siitä, että venevajojenkin katoilla istuttiin ja kalastettiin. Siitä näkyi hyvin kalat, hän naurahtaa.

Kalastus ei ole koskaan ollut Mustoselle pelkkää kalojen naraamista.

– Teininä tehtiin nuotio ja tehtiin leivät evääksi mukaan. Kyllä se oli ohjelmanumero kesällä, ei ollut kännyköitä.

Virvelöintiä ja katiskapyyntiä

Sopivin kalastustapa Antti Mustoselle on virvelillä heittely.

– Ukilla on vene, mutta itse en jaksa veneellä kalastaa. Kalassa käytän virveliä, se on niin helppoa!

– Sen lisäksi voin vedättää muutamalla vavalla joskus. Joskus pyydämme mateita iskukoukulla, mateenpyyntiaika on aina alkutalvesta jouluuun.

Katiskallakin mies toisinaan nähdään, mutta verkoille ei Mustonen mielellään lähde.

– Verkot ovat minusta työläitä. Siinä ei voi valikoida saalista, kuten katiskasta.

Enon lisäksi kalastusharrastus sopii Helsinkiin.

– Pilkillä ei käydä, siellä ei voi

luottaa jäihin. Keväällä kun jäät lähtee, käyn lasten kanssa siikaongella ja siika-ajan jälkeen alkaa silakan onkiminen satamalaiturilta. Kesällä käydään matto-ongella lahukoissa. Joskus on meritaimentakin heitelty, mutta se on hakuammuntaa.

Mukana kulkee pikkupakillinen vieheitä. – Jos ei näillä kaloja saa, se on kalastajassa vika, Mustonen murjaisee.

Antti Mustonen viettää lähes kaikki lomansa Enossa. Silloin hän nappaa repun selkään, hyppää pyörän selkään ja polkaisee kalaan. Kalastusinto on tarttunut perheen kuopukseenkin.

Kalamies: Antti Mustonen

- ”Lomaenolainen”, asuu perheineen Helsingissä
- Kalastusvälineet, joista en luovu:**
 - virveli ja tietyt vieheet
- Parhaat vieheet Enossa:**
 - Kuusamo professor, hauki-lusikka

- Bete Crocodil, haukilusikka
- Lotto lippa, ahvenelle
- Toby-lusikka Ruunaankoski-tyyppisiin paikkoihin
- Inkoo-lusikka
- Calico cat -lippa karjalan väreissä, kelpaa kaikille kaloille
- Kuusamouistimen Helmiräsänen ja lätkä

Antti Mustonen kulkee Enossa kalaan polkupyörällä. - Vapaata rantaa löytyy kyllä riittämättömiin polkupyörämatkan päässä, hän tokaisee. KUVAT: SUVI PALOSAARI

RETKEILY

Älä eksy luontoretkellä – näin varaudut

Mikä onkaan ihanampaa kuin retki syksyisessä luonnossa! Metsässä ajan- ja suunnantaju saattavat kuitenkin kadota ja ihminen huomaa olevansa eksyksissä. Hyvä suunnittelu, oikea varustautuminen ja rauhallisuus ovat luonnossa liikkujan paras turva.

Näillä neuvoilla varmistat luontoretken onnistumisen ja osaat toimia oikein myös eksyessä.

1 Suunnittele retkesi hyvin

Suunnittele reitti omat kyvyt ja kunto huomioden. Selvitä vaaran kohteet, äläkä ota turhia riskejä. Muista kertoa jollekin, minne olet menossa ja milloin aiot palata. Älä muuta reittiä kertomatta ja ilmoita myös paluustasi. Retkimajoissa voit jättää vieraskirjaan merkinnän käynnistäsi ja tiedon siitä, minne olet seuraavaksi lähdössä.

2 Varustaudu oikein luontoon

Pidä matkapuhelin auki vain tarvittaessa virran säästämiseksi. Muista ladata akku täyteen ennen lähtöä ja ota tarvittaessa mukaan varavirtalähde.

Merkittyjen reittien ulkopuolella liikkuessasi tarvitset kunnollisen kartan alueesta ja kompassin. Tulentekoa varten ota mukaan puukko, tulitikut (tai muu sytytysväline) sekä sytykkeitä.

Lataa ennakkoon 112 Suomi -mobiilisovellus, joka välittää hätäpuhelua soittaessa automaattisesti sijaintitietosi hätäkeskukseen.

Valitse vaatetus reitin ja säätilan mukaan. Huomioi asun tuulen- ja sateenpitävyys sekä havaittavuus (suosi näkyviä värejä). Pakkaa mukaan ensiapuvälineet sekä ruokaa ja juomaa hieman enemmän, kuin reitin pituus edellyttää.

3 Kuka tahansa voi eksyä

Jos huomaat olevasi eksyksissä, koeta pysyä rauhallisena. Älä lähde harhailemaan, vaan tutkaile maastoa ja yritä paikantaa itsesi maamerkkien avulla. Ellet onnistu, tai olet loukkaantunut, soita hätänumeroon 112. Jätä matkapuhelimen virta päälle soiton jälkeen, sillä sinua voidaan yrittää paikantaa, ohjeistaa tai hakea pois. Jos sinulla on 112 Suomi -mobiilisovellus, käytä sitä.

Tee tarvittaessa suoja esimerkiksi lämpöpeitteestä ja nuotio, jotta pysyt kuivana ja lämpimänä.

Jos kuulet nimeäsi huudettavan, vastaa huudolla tai pilliin puhaltamalla.

Kuullessasi lentokoneen tai helikopterin äänen, hakeudu aukealle paikalle ja tee itsesi näkyväksi.

● **Lähde: Suomen punainen risti**